

Decizia nr. 11 din 11 iulie 2024 cu privire la candidatura Tatiane GULEA, candidată la funcția de membră a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor

I. Introducere

1. Comisia de evaluare a procurorilor („Comisia”) a deliberat în ședință închisă la data de 4 iunie 2024 și la 11 iulie 2024. Membrii participanți au fost:

*Nadejda HRIPTIEVSCHI
Cornel LEBEDINSCHI
Christopher LEHMANN
Irmantas MIKELIONIS
Saskia de VRIES*

Virginia MORARU nu a participat la luarea acestei decizii, întrucât a fost desemnată membră a Comisiei la 30 Mai 2024.

2. Prezenta decizie o vizează pe Tatiana GULEA, candidată la funcția de membru în Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor (în continuare „CSP”).
3. În temeiul art. 22 alin. (13) din Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative (în continuare „Legea nr. 252/2023”), Comisia a evaluat candidatul conform procedurii și criteriilor reglementate de Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în continuare „Legea nr. 26/2022”). În acest sens, Comisia a adoptat „Regulamentul de organizare și funcționare pentru evaluările conform procedurii și criteriilor reglementate prin Legea nr. 26/2022” (în continuare „Regulamentul”) și Regulamentul de evaluare pentru evaluările conform procedurii și criteriilor reglementate prin Legea nr. 26/2022” (în continuare „Regulamentul de evaluare”).
4. Comisia, în unanimitate, concluzionează, că candidata Tatiana GULEA întrunește criteriile de integritate etică și financiară prevăzute în Legea nr. 26/2022 și, astfel, promovează evaluarea.

II. Subiectul evaluării

5. Tatiana GULEA (în continuare „candidata”) a fost numită inițial în funcția de procuror în anul 1992, în cadrul Procuraturii sectorului Buiucani, mun. Chișinău și, de atunci, a activat în diferite funcții de-a lungul carierei sale. În anul 2006, candidata a fost numită în funcția de procuror în cadrul Procuraturii Generale. Din aprilie 2023, ea deține funcția de procuror-șefă a Secției urmărire penală din cadrul Procuraturii Generale.

III. Criteriile de evaluare

6. Evaluarea integrității candidaților de către Comisie constă în verificarea integrității etice și financiare a acestora (art. 8 alin. (1) din Legea nr. 26/2022).
7. Conform art. 8 alin. (2) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă:
  - a) nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și nu a admis, în activitatea sa, acțiuni sau inacțiuni reprobabile, care ar fi inexplicabile din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și al unui observator imparțial;
  - b) în privința acestuia nu există suspiciuni rezonabile privind comiterea actelor de corupție, actelor conexe actelor de corupție sau faptelor coruptibile în sensul Legii integrității nr. 82/2017;
  - c) nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, al restricțiilor și/sau al limitărilor.
8. Conform art. 8 alin. (4) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate financiară dacă:
  - a) averea candidatului a fost declarată în modul stabilit de legislație;
  - b) Comisia constată că averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate.
9. Conform art. 8 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, pentru evaluarea integrității financiare a candidatului, Comisia verifică:
  - a) respectarea de către candidat a regimului fiscal în partea ce ține de achitarea impozitelor la folosirea mijloacelor și veniturilor rezultate din proprietatea deținută, precum și a veniturilor impozabile, și în partea ce ține de achitarea drepturilor de import și drepturilor de export;
  - b) respectarea de către candidat a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale;
  - c) modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art. 2 alin. (2), precum și cheltuielile legate de întreținerea acestor bunuri;
  - d) sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art. 2 alin. (2);

- e) dacă există sau nu contracte de împrumut, credit, leasing, asigurare sau alte contracte care pot asigura beneficii de ordin financiar, în care candidatul, persoana specificată la art. 2 alin. (2) sau persoana juridică în care aceștia au calitatea de beneficiari efectivi este parte contractantă;
  - f) dacă există sau nu donații în care candidatul sau persoana specificată la art. 2 alin. (2) are statut de donatar sau de donator;
  - g) alte aspecte relevante pentru clarificarea originii averii candidatului și pentru justificarea acesteia.
10. Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 prevede că evaluarea candidaților include o verificare a averii persoanelor apropiate ale candidaților, astfel cum sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor prevăzute la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.
11. În aprecierea criteriilor de integritate etică și financiară și în luarea deciziilor cu privire la acestea, Comisia nu depinde de constatările altor organe cu competențe în domeniul respectiv (art. 8 alin. (6) din Legea nr. 26/2022). Comisia apreciază materialele acumulate cu privire la candidați după intima sa convingere, formată în urma cercetării multiaspectuale, complete și obiective a informației. Niciunul dintre materialele prezentate nu are o forță probantă prestabilită fără aprecierea lui de către Comisie (art. 10 alin. (9) din Legea nr. 26/2022).
12. Conform art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat nu întrunește criteriile de integritate dacă s-a constatat existența unor dubii serioase privind conformitatea candidatului cu cerințele menționate mai sus, care nu au fost înlăturate de către persoana evaluată.
13. În ceea ce privește standardul „dubii serioase” în temeiul Legii nr. 26/2022, Curtea Constituțională a menționat că definirea standardelor de probă implică, în mod inevitabil, utilizarea unor texte flexibile. În acest caz, standardul de probă stabilit de legiuitor urmărește să ghideze Comisia de evaluare la aprecierea rezultatelor evaluării. De asemenea, Comisia este obligată să emită o decizie motivată, care trebuie să cuprindă faptele relevante, motivele și concluzia Comisiei cu privire la promovarea sau nepromovarea evaluării de către candidat. Mai mult, Legea îi permite candidatului să pună în discuție existența unor dubii serioase cu privire la respectarea de către acesta a criteriilor de integritate etică și financiară în fața completului special al Curții Supreme de Justiție. (Decizia nr. 42 din 6 aprilie 2023, punctele 134, 135).
14. În acest context, Comisia de la Veneția a subliniat că într-un sistem de control prealabil al integrității, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în cazul unei simple îndoieli pe baza unei evaluări a riscurilor. Totuși, decizia de nepromovare a evaluării unui candidat, trebuie legată de un indiciu de ilegalitate, cum ar fi averea inexplicabilă, chiar dacă nu se poate dovedi dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale (a se vedea Opinia nr. 1064/2021 din 20 iunie 2022, CDL-AD(2022)011, §§ 9-10).
15. Inversarea sarcinii probei către candidat, odată ce organul de evaluare a identificat

probleme de integritate, a fost considerată admisibilă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, chiar și în verificarea integrității judecătorilor în exercițiu care își pot pierde funcțiile sau pot fi sancționați în alt mod ca consecință a evaluării. În cauza *Xhoxhaj contra Albaniei*, nr. 15227/19, §352, 31 mai 2021, Curtea a afirmat că „nu este per se arbitrar, în sensul aspectului „civil” conform articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina probei să revină reclamantului în procedura de verificare a integrității după ce CIC [Comisia Independentă de Calificare] a pus la dispoziție constatările preliminare rezultate în urma încheierii anchetei și a dat acces la probele din dosarul cauzei”.

IV. Procedura de evaluare

16. Candidata s-a aflat pe lista candidaților, prezentată Comisiei la data de 15 decembrie 2023 de către CSP, în temeiul art. 9 alin. (1) din Legea nr. 26/2022, pentru evaluare la funcția de membră a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor din subordinea CSP.
17. La data de 22 decembrie 2023, Comisia a notificat candidata despre inițierea evaluării și a solicitat ca aceasta să completeze și să returneze Declarația de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani (în continuare „declarația pentru ultimii cinci ani”), care include lista persoanelor apropiate din sistemul judecătoresc, al procuraturii și în serviciul public, precum și un chestionar privind integritatea etică, în termen de șapte zile, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 26/2022. Candidata a prezentat declarația pentru ultimii cinci ani completată și chestionarul privind integritatea etică în termenul stabilit, la data de 29 decembrie 2023.
18. În cadrul evaluării integrității etice și financiare a candidaților, Comisia a obținut informații din numeroase surse. Sursele au inclus, în general, Autoritatea Națională de Integritate, Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, bănci, instituții financiare, instituții publice, surse deschise precum rețelele sociale și reportajele jurnalistice de investigație și rapoartele membrilor societății civile. Nu toate sursele au furnizat informații referitoare la fiecare candidat și nu toate informațiile furnizate de surse cu privire la un candidat au fost pertinente pentru evaluare de către Comisie. A fost verificată corectitudinea și relevanța tuturor informațiilor primite.
19. În măsura în care au fost depistate probleme din declarația pentru ultimii cinci ani a candidatei, din chestionarul privind integritatea etică și din informațiile colectate, aceste probleme au fost abordate în întrebări scrise adresate candidatei.
20. La 25 aprilie 2024, 17 mai 2024, 22 mai 2024 și 27 mai 2024, Comisia i-a solicitat candidatei să prezinte informații suplimentare pentru a clarifica anumite aspecte. Candidata a furnizat răspunsuri și documente în termenele stabilite.
21. La 27 mai 2024 Comisia a notificat candidata că a identificat anumite aspecte, referitor la care există dubii cu privire la respectarea criteriilor de integritate financiară și etică și a invitat-o să participe la o audiere publică, în temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 26/2022. Candidata a fost informată că poate solicita acces la materialele de evaluare.

22. În urma solicitării candidatei, la data de 3 iunie 2024, candidatei i-a fost acordat acces la materialele evaluării, conform art. 12 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 26/2022.
23. La 4 iunie 2024, candidata a participat la o audiere publică în fața Comisiei.
24. În cadrul audierii, candidata a reafirmat veridicitatea răspunsurilor sale din chestionarul privind integritatea etică, pe care l-a returnat la data de 29 decembrie 2023, declarând că nu are nicio rectificare și a furnizat informații suplimentare cu privire la aspectele identificate, referitor la care există dubii.

V. Analiză

25. În această secțiune sunt analizate faptele relevante și motivele care stau la baza deciziei Comisiei.
26. În baza informațiilor pe care le-a colectat, Comisia a solicitat clarificări suplimentare din partea candidatului cu privire la următoarele probleme:
  - a) Împrumutul în sumă de 220.000 MDL de la un prieten (2019).
  - b) Examinarea unei plângeri depuse împotriva candidatei pentru solicitarea unui dosar civil în timpul instrumentării unei cauze penale (2011).
  - c) Plângerea pendinte împotriva candidatei cu privire la instrumentarea unei cauze penale de către aceasta (2018).
27. Dubiile se referă la criteriile de integritate financiară și etică, prevăzute la art. 8 alin. (2) și (4) din Legea nr. 26/2022.

a) Împrumutul în sumă de 220.000 MDL de la un prieten (2019)

28. În anul 2019, candidata a primit un împrumut în sumă de 220.000 MDL (est. 11.200 EUR) de la o „persoană cu care sunt în relații de prietenie de 20 de ani”, în continuare numit „R”. Candidata a prezentat Comisiei o copie a contractului de împrumut. Potrivit contractului și comunicării scrise a candidatei cu Comisia, împrumutul a fost acordat fără dobândă și urma să-i permită candidatei să stingă un împrumut bancar luat în anul 2017 pentru a achiziționa un apartament. Împrumutul de la „R” urmează să fie rambursat ca sumă forfetară până la sfârșitul anului 2024, iar candidata a declarat că pune bani deoparte cu scopul de a rambursa acest împrumut până la sfârșitul anului. La data audierii, împrumutul încă nu era rambursat. Candidata a declarat acest împrumut în declarațiile sale anuale de avere și interese personale (în continuare „declarațiile anuale”) pentru anii 2019 - 2023 în conformitate cu Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.
29. Candidata a explicat că prietenul ei „R” a obținut banii pentru împrumut de la tatăl său. „R” a confirmat, separat, Comisiei că aceasta a fost sursa mijloacelor pentru împrumutul respectiv. „R” a declarat că: *„În perioada anilor 2017-2018, tatăl meu, fiind în etate, a închis conturile bancare, retrăgând banii din aceste conturi și, simultan, i-a depus în conturile deschise pe numele meu în aceeași zi și în aceleași instituții bancare”*.

Comisia a verificat și conturile bancare care au fost deschise atunci, însă acestea au fost de fapt deschise de „R” însuși.

30. La evaluarea candidatei, Comisia a avut dubii serioase cu privire la sursa mijloacelor utilizate pentru împrumutul fără dobândă, pe care candidata l-a primit de la „R”. Cu toate acestea, Comisia a acceptat că acestea au fost înlăturate de faptul că a existat un contract scris, care specifica termenele de rambursare, de eforturile declarate ale candidatei de a aduna bani pentru rambursarea acestuia în termenul specificat în contractul de împrumut, de relația personală de durată dintre părți, ceea ce explică lipsa dobânzii în legătură cu acest împrumut, de explicația lui „R” că sursa mijloacelor bănești au fost banii primiți de la tatăl său în anul 2018 și depuși de „R” pe conturi bancare în numele lui „R” și de verificarea de către Comisie a faptului că acele conturi bancare au fost sursa mijloacelor bănești pentru acordarea împrumutului.
31. Având în vedere circumstanțele de mai sus, Comisia nu are dubii serioase (art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022) cu privire la conformitatea candidatei cu criteriul de integritate financiară conform art. 8 alin. (4) lit. b) și alin. (5) lit. e) din Legea nr. 26/2022, cu referire la sursa mijloacelor bănești utilizate pentru împrumutul fără dobândă oferit candidatei, deoarece candidata a atenuat preocupările Comisiei cu privire la acest aspect.

b) Examinarea unei plângeri depuse împotriva candidatei pentru unui dosar civil în timpul instrumentării unei cauze penale (2011)

32. Acest subiect se referă la o plângere aferentă unei cauze penale, inițiate în anul 2011 de Procurorul General și instrumentată de candidată. În plângere se pretinde că, în contextul examinării unei cauze penale, candidata a solicitat dosarul unei cauze civile pendinte de la Judecătoria Bălți. Peste 30 de zile dosarul a fost expediat înapoi la Judecătoria Bălți. În esență, în plângere se pretinde că utilizarea unui dosar civil în contextul inițierii unei cauze penale a fost ilegală.
33. Pe baza informațiilor relevante nu au fost constatate indicii semnificative ale faptului că candidata a admis o posibilă încălcare etică, care să se ridice la nivelul de dubii serioase, conform prevederilor art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26/2022. În special, este deja discutabil ce obligație (conform Codului de procedură penală) a fost încălcată prin solicitarea unui dosar oficial de la o instanță civilă pentru utilizare la pregătirea deciziei de a porni o urmărire penală. Pe lângă acest fapt, nu există indicii că rezultatul cauzei civile sau orice alt interes semnificativ, aferent considerentelor etice, a fost influențat negativ de transferul temporar al dosarului.

c) Plângerea pendinte împotriva candidatei cu privire la instrumentarea unei cauze penale de către aceasta (2018)

34. Acest subiect vizează o plângere depusă în anul 2018 de către reclamantul „G”, parte vătămată, care nu a fost de acord cu acțiunile procurorilor și polițiștilor care au investigat o infracțiune de furt. Reclamantul „G” a pretins că acțiunile procurorilor și polițiștilor au fost greșite. La acel moment candidata deținea funcția de procuror-șefă a Secției unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Procuraturii Generale. În această calitate ea a examinat acuzațiile conținute în plângere și i-a

expediat un răspuns lui „G”, în care a explicat că dosarul penal deja a fost trimis în instanță și era pendinte. Respectiv, conform legii, Procuratura Generală nu mai putea interveni în acel dosar. În continuare ea i-a explicat prevederile relevante ale Codului Penal și i-a explicat că mecanismul corespunzător la acel moment era să depună o cerere în instanță. Cu toate acestea, petiționarul „G” a depus în continuare plângeri la acest subiect, care, în esență, reprezentau un dezacord juridic cu referire la interpretarea prevederilor Codului de procedură penală.

35. Pe baza informațiilor relevante nu au fost constatate indicii semnificative ale faptului că candidata a admis o posibilă încălcare gravă a normelor de etică, care să se ridice la nivelul de dubii serioase, conform prevederilor art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26/2022. Candidata a oferit petentului un răspuns cu privire la modul în care se desfășoară urmărirea penală și cum se contestă acțiunile organului de urmărire penală.

VI. Decizia

36. În temeiul art. 8 alin. (1), (2) și (4) și art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, Comisia a decis că candidata întrunește criteriile de integritate etică și financiară și, astfel, promovează evaluarea.

VII. Calea de atac și publicarea

37. În temeiul art. 14 alin. (1) din Legea nr. 26/2022, candidata are dreptul să conteste această decizie în termen de 5 zile de la primirea deciziei. Contestarea se depune la Curtea Supremă de Justiție, pe adresa str. Petru Rareș, 18, mun. Chișinău.
38. În temeiul art. 13 alin. (7) din Legea nr. 26/2022, prezenta decizie se transmite prin email candidatei și instituției responsabile de organizarea alegerilor sau a concursului, care în prezentul caz este CSP. În cazul în care, în termen de 48 de ore de la expedierea deciziei, candidata nu notifică Comisia despre refuzul său privind publicarea deciziei, aceasta se publică pe pagina web a CSP în formă depersonalizată, cu excepția numelui și prenumelui candidatei, care rămân publice. Comisia va publica, de asemenea, decizia pe pagina sa web, în cazul în care candidata nu se opune publicării.
39. Această decizie a fost adoptată în unanimitate de către toți membrii participanți ai Comisiei.
40. Decizia a fost întocmită în limba engleză și în limba română.

Semnătura:

Christopher LEHMANN
Președinte
Comisia de evaluare a procurorilor